ДГ „ПРОЛЕТ" СЕЛО ЦАРАЦОВО ОБЩИНА МАРИЦА

ул. „ Хан Аспарух „23 тел. 03127/2330 e-mail: prolet11111@abv.bg

Утвърдил:
Иванка Михова
Директор на ДГ „Пролет" с. Царацово

МОДЕЛ ЗА РАБОТА НА ДГ „ПРОЛЕТ" с. ЦАРАЦОВО СЪС СЕМЕЙСТВАТА И ДЕЦАТА В ПЕРИОДА НА АДАПТАЦИЯ ОТ СЕМЕЙНАТА СРЕДА КЪМ ДЕТСКАТА ГРАДИНА

**Настоящият модел е приет с решение на Педагогически съвет –
Протокол №1/16.09.2022г.,
утвърден със заповед №РД-09-01/19.09.2022г.
и е неразделна част от Правилника за дейността на детската градина.**

Адаптацията е строго индивидуален процес за всяко дете и за неговите родители. Думата „адаптиране“ означава „приспособяване на организма или на сетивните органи към околната среда, към окръжаващите условия. Приспособяване на някого към някаква среда, някакви условия“.

Излизането от семейната среда и срещата с новата – заобикалящата, непознатата, социалната среда е част от живота и развитието на детето. Тръгването на детска градина е едно изключително събитие за малкото дете, защото е свързано именно с попадане в нова среда – материална, социална, обществена и природна. Подобни събития са част от живота на всяко дете – първоначално в детска градина, а по-късно в училище. За безболезнена адаптация към тези промени, изключително важна е предварителната подготовка на детето в семейството. Семейството е основополагащо, първоначалното в живота на детето и там се поставя фундамента на нервно-психическото, физическото, емоционалното здраве на детето, както и началните умения и навици за самообслужване, за поведение, за общуване.

Родителите в най-голяма степен може да допринесат за бързата и безболезнена адаптация на детето към детската градина, когато са убедени в способността на детето успешно да премине през този етап. Тази убеденост носи увереност и емоционално спокойствие както на тях, така и на детето. Доверието, което гласуват на детето, стимулирането му, позволява то да приеме детската градина, новите приятели, новите играчки и цялата среда като своя, в която може да се чувства свободно и сигурно.

Детската градина от своя страна, като институция, по предназначение, изпълнява националните образователни политики. Цялостната дейност и всички практики в детската градина са законово регламентирани, научно обосновани, професионално практикувани и институционално контролирани.

Детската градина е инициативен фактор във взаимодействието с родителите. Законът за предучилищно и училищно образование определя ролята на родителите. Те са участници в образователния процес. Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и детската градина се осъществява чрез Механизъм за взаимодействие, разработен от педагогическите специалисти в детската градина и включва разнообразни средства, някои от които са индивидуални консултации, родителски срещи, обучения, както и разговори всеки път, когато конкретната ситуация или поведение на детето го прави необходимо. Родителите са длъжни да подпомагат и да участват в процеса на изграждане на навици у умения на детето, да се осведомяват за приобщаването /адаптацията/ на детето към детската градина и постигнатите резултати.

Ролята и задължението на детската градина е не само да отглежда, възпитава, обучава и социализира децата в необходимата образователна среда, но и да даде модели, които и родителите да усвоят и прилагат с оглед бързо постигане на целите на предучилищното образование и подготовката на детето за училище и за обществения живот.

Постъпването на детето в детската градина. У новопостъпващото дете трябва да се формират нови условнорефлекторни връзки, тъй като се нарушава създадения динамичен стереотип. При отделни деца в зависимост от възрастта и индивидуалните особености, процесът на адаптиране е по-бавен. Тук е именно огромната и решаваща роля на педагогическите специалисти, помощник възпитателите и мед. сестра в сътрудничество с родителите за по-бързата и безболезнена адаптация на новоприетите деца.

Раздялата с майката се преживява болезнено почти от всички деца. Те страдат и от това, че се намират в нова обстановка сред непознати хора. Практиката показва, че има деца, които се приспособяват веднага, а други продължително време – от 2 до 4

месеца след постъпване в детското заведение. Приспособяването на децата към условията на детската градина е най-актуалният проблем при тяхното отглеждане и възпитание. Това е естествен процес, присъщ на всеки жив организъм, чрез който става уравновесяване в околната среда. Приспособяването на детето е и социален процес и в него играе роля придобитото, т.е. личният опит на детето, подготовката му в семейството.

В ДГ „Пролет“ се прилагат множество подходи и прийоми, на първо място индивидуален и холистичен подход към всяко дете и активни грижи за новопостъпилите деца, особено през периода на адаптацията.

Препоръки за родителите:

Още преди постъпването в детската градина трябва:

- Да направят предварително посещение в детската градина, за да се запознаят с цялостната материална база, с образователната среда на групата, с дневната организация, която включва: утринна гимнастика, педагогически ситуации, подвижни игри и развлечения, разходки, закаляващи процедури, хранене, следобеден сън, допълнителни образователни услуги, празници, тържества и други допълнителни форми за обучение, с учителите на групата. Да разберат какво трябва да носи детето в детската градина – дрехи за преобличане, пижама, пантофи и други необходими неща.
- Желателно е два-три месеца предварително в домашни условия да се следва дневният режим и храненето в детската градина. В началото е трудна за детето да разпознава личните си дрехи и вещи. Затова се упражнявайте у дома. Дайте възможност на детето само да приготви раничката си. Нека няколко пъти да извади и отново да подреди нещата си вътре. Това ще му помогне да разпознава вещите си, когато е извън дома.
- Да се формират у детето положителни нагласи, настроения и представи за детската градина, да се говори за детската градина с радост и насърчаване, като специално място за децата;
- Раздялата в детската градина трябва да бъде кратка и насърчаваща детето. Най-добре родителят сам да помисли за своя ритуал при раздяла. Ритуалът ще направи родителя по-уверен и тази увереност ще се предаде и на детето;
- Родителите своевременно и ежедневно да се информират и консултират за адаптирането, постиженията и поведението на детето, да споделят своите впечатления с персонала.
- Родителя може да упражни раздялата – нека детето прекара малко време с роднини или други хора, които познава добре. Желателно е да го изведат от дома, за да е на по-голямо разстояние от родителя. Позволете му да си вземе любима играчка при тези излизания. Добре е това да се случва винаги след сън или хранене.

Препоръки за детето:

- Може да посещава в началото /1-2 седмици/ само определени моменти от дневната организация за 1 час, постепенно времето да се увеличава и да се включват повече моменти, в които детето бива оставяно само /без родител/ в занималнята с останалите деца. Периода да е съобразен с дневният режим на децата.
- Родителят посещава заедно с детето си детската градина
- Продължителността на присъствието на родителите, както и дейностите, в които могат да участват, се определят предварително на индивидуални срещи между учителите и родителите;
- Родителят посещава детското заведение след предварителна уговорка с учителя на групата, който от своя страна информира ръководството на детската градина. Родителят е необходимо да представи на медицинската сестра в детската градина здравна книжка. За престоя в детската градина, родителят е необходимо

да си осигури чисти обувки, спазва правилата в детската градина във връзка с епидемичната обстановка;

- Детето е необходимо да е приучено да ползва гърне и/или тоалетна, както и да дава сигнали за ходене до тоалетна /да не ползва памперс/;
- Да има елементарни умения да държи лъжица;
- Да консумира разнообразно приготвена храна;
- Да пие от чаша;
- Да има опит за общуване и в непозната среда /в градинки, паркове с деца и възрастни/;
- Да седи на детско столче;
- През първите дни на посещение в детската градина на детето може да му се позволи да донесе със себе си любима вещ, с уговорката после тя да бъде прибрана в гардеробчето.

Адаптацията е приключила след като детето е приело служителите, децата и средата. Възможно е при сутрешния прием детето да протестира, но при влизане в групата се чувства комфортно.

Симптоми на адаптираното дете са:

1. Детето се разделя самостоятелно и в добро настроение с родителя и възрастните около себе си.
2. По време на престоя в детската градина то е спокойно. Може често да задава въпроси на учителя „кога и дали“ ще го вземат от детската градина, но това са въпроси, с които то очаква да бъде потвърдена неговата сигурност.
3. По време на занимания и игри разказва спокойно за своите родители.
4. При тръгване от детската градина разказва с удоволствие какво се е случило през деня.

Персоналът в детската градина:

- Възприема детето като най-висша ценност;
- Подкрепя, насърчава, поощрява и стимулира детето в цялостната му дейност и поведение;
- Посреща и приема детето с положително настроение, вежливо, учтиво, като съсредоточава вниманието си главно към него, създава у детето усещане за сигурност и спокойствие;
- Запознава се с детето, запознава децата помежду им;
- Подготвя предварително средата в групата за игра и занимания по избор на децата;
- Определя лично пространство, надписано за всяко дете – места на масите за хранене и обучение, легло, гардероб, като запознава децата и родителите с тях;
- Запознава детето с обстановката и обяснява предназначението на отделните помещения, материали, пособия;
- Провежда организацията на учебния ден, като се съобразява с желанията на децата, потребностите им и осигурява разнообразие на дейности – образователни, възпитателни, почивка, игри и други основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие;
- Подкрепя и подпомага всяко дете, когато изпитва затруднения или несигурност;
- За по-бърза адаптация на децата, при необходимост се допуска родител в групата за отделни режимни моменти – на прием, закуска, обяд, приспиване на детето;
- Не се допускат травми и наранявания, както от предмети, така и чрез агресивно поведение – хапане, удряне, блъскане, щипане и други физически форми на агресия между децата;
- Поддържа се приятна и спокойна атмосфера за децата от персонала, без напрежение;

- Използва се цялата налична материално-техническа база – аудио-визуална техника, играчки, учебни и познавателни книжки за интересно, забавно и развиващо пребиваване на детето в детската градина;
- Не се допуска грубост, тревоги, наказания, безразличие и безучастие при проблеми на децата;
- Децата не се оставят без надзор;
- На родителите се дава своевременно и ежедневно информация и консултиране за адаптирането, постиженията и поведението на детето;
- Персоналът няма роля на майка, на баба. Те са служебни лица, изпълняващи трудови задължения по длъжностна характеристика, спазват професионална етика и отговорности, произтичащи от длъжностите и съобразно закона.

Всяка адаптация изисква време. Продължителността й зависи от характера на детето, семейната обстановка, здравословното състояние, методите и подходите, които учителите и другите специалисти избират по своя преценка.

Препоръки и напътствия в резюме:

1. Спокойният родител води до себе си спокойно дете. Желателно е сутрин то да бъде водено от родителя, който е готов да се раздели с него нежно, спокойно, но твърдо и бързо, без да удължава момента. Ако детето трудно се разделя с майката, желателно е през първата седмица да го води някой друг;
2. Много важни са емоциите на родителя при раздяла. Колкото по-плах и нерешителен е той, толкова по-тревожно ще бъде детето. Родителят не трябва да се тревожи, когато детето плаче.
3. Някои деца се уморяват бързо от новите впечатления, новите приятели, новите дейности и многото хора. Ако детето е неспокойно и нервно, това означава, че то има неудовлетворени потребности. Не търсете причините единствено и само в детската градина. В този случай е добре да го прибирате по-рано или 1-2 пъти седмично да го оставяте у дома. Проявявайте търпение към капризите на детето – те възникват поради претоварване на неговата нервна система. Не му се карайте – просто насочете вниманието му към нещо по-интересно.
4. Постарайте се детето да бъде в спокойна обстановка, без никакви конфликти. Говорете му ласкаво и нежно, по-често го прегръщайте. Не забравяйте да го хвалите за всичко постигнато. Детето се нуждае от вашата постоянна подкрепа. Само по този начин детската градина може да се превърне в място, където то ще се чувства комфортно, а това ще ви осигурява необходимото за работата ви спокойствие.
5. От значение е и редовното ходене на детска градина. Нека детето свикне с мисълта, че от понеделник до петък всеки има задължения – то е на детска градина, мама и татко са на работа, а събота и неделя са дните за семейни забавления.
6. **Облеклото:** дрехите трябва да са лесни за обличане и събличане, да нямат сложни закопчавания или трудно да минават през главата; обувките съответно да са лесни за обуване и събуване – на този етап за предпочитане са обувките без връзки.
7. **Да научим детето от рано на добри обноски.** Докъм 2-годишна възраст то спокойно може да помаха с ръка, да даде въздушна целувка, да усвои две-три „вълшебни думи“ /благодаря, извинявай, здравей, чао/. Дори и да не може да ги каже, възрастните трябва непрекъснато да ги повтарят при всеки повод. В детската градина са въведени правила за децата за добри обноски и безопасно поведение.
8. Децата са нашето огледално отражение, те подражават, затова внимавайте в собственото си поведение!
9. На масата. Поведението и уменията за хранене се учат на масата. Около две годишна възраст детето трябва да умее да държи само лъжичката, да ползва

салфетка по време на ядене. На три години да не яде с отворена уста. На четири – да ползва и не остър нож, с който да си помага. На пет – да участва в сервирането, на 6г. – да си прави сандвичи с подготвена смес.

Моделът за адаптирането на детето при първоначалното му постъпване в ДГ „Пролет“ с. Царацово е предназначен за родители, медицинския персонал и педагогическите и непедагогическите специалисти, които работят с деца от първа до четвърта група в детската градина.

Целта е при активно взаимодействие между детската градина и родителите да се постигне бърза и безболезнена адаптация на новопостъпващото дете чрез уеднаквяване на подходите и обогатяване знанията на възрастните за особеностите в развитието на детето в ранна възраст.

В резултат моделът да допринесе за постигане на целта, да направи по-уверени, спокойни както самото дете, така и родителите и персонала. В този специален момент, повече от всякога, детето се нуждае от нашето себеотдаване и посвещаване в името на неговото щастие.

Да не забравяме, че темповете на адаптация са различни за всяко дете. Нужно е да бъдем последователни, да вложим търпение и разбиране към детето.

ПРИМЕРНА ЛИТЕРАТУРА

1. Бонева Бориславa /2015/. НАРЪЧНИК ЗА РОДИТЕЛИ – ДОБРЕ ДОШЛИ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА РОДИТЕЛИ., Асоциация „Родители“ и Столична община;
2. Бакюс, Ан /2014/. МОЕТО ДЕТЕ ОТ 3 ДО 6 ГОДИНИ, Изд. Слънце, София;
3. Д-р Спок, Д-р Нийдълман /2015/. ГРИЖИ ЗА БЕБЕТО И ДЕТЕТО – най-новото преработено издание, Изд. Хермес, София;
4. Георгиева, О. /2013/. МОЕТО ДЕТЕ ОТИВА НА ДЕТСКА ГРАДИНА, Изд. къща Тара, София;
5. Д-р Харви Карп /2013/. НАЙ-ЩАСТЛИВОТО ДЕТЕ, Изд. къща Тара, София
6. АДАПТИРАНЕ НА ДЕТЕТО В ДЕТСКАТА ГРАДИНА, Изд. изкуства, www.izkustva.net]
7. Златарова, М. /2015/. ЗА УСПЕШНА И БЪРЗА АДАПТАЦИЯ КЪМ ДЕТСКАТА ГРАДИНА. ДЕТСКАТА ГРАДИНА-НЕОБХОДИМ ЕТАП В РАЗВИТИЕТО НА ДЕТЕТО. purvite7bg;
8. Захариева, В. /2017/. АДАПТИРАНЕТО, сп. Кенгуру, kenguru.bg;
9. Стефанова, М. Ст. 3., /2014/. СОЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА.